

Žurnalo Pasaulio lietuvis redaktorės Dalios Staponkutės sveikinimas su Vasario šventėmis

Mieli „Pasaulio lietuvio“ skaitytojai,

Sveikinu Jus su Vasario šventėmis, Lietuvos valstybės atkūrimo diena, su jos sparčiai artėjančiu šimtmečiu ir nauja mūsų žurnalo pradžia. Šie įvykiai jaudina, jie prisodrinti įtampos ir prisiminimų, istorijos šerkšno ir emocijų. Apie visa tai ir norėjome pakalbėti su Jumis naujame, istorijos spalvomis alsuojančiame numeryje. Jis išėjo sidabraspalvis kaip vasario šerkšnas ir simbolizuoja artėjantį mūsų valstybės šimtmetį bei susimąstymą. Vasario 16-osios proga fotografas Algimantas Aleksandravičius pasidalino su mumis savo fotografija kaip dovana, audrinančia istorinę sąmonę ir bylojančia apie mūsų paveldą. Istorikas, diplomatas Alfonsas Eidintas ir aktyvus santarietis profesorius Gintautas Mažeikis pateikia savo skirtingus požiūrius į įvykių dramą mūsų pirmojoje respublikoje. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke išreiškia nuostabą, kad Australijoje ji sutiko daugiau lietuvybės nei bet kur kitur, o Vasario 16-osios gimnazijos mokytoja Birutė Augustanavičiūtė stebėtinai detaliai užrašė visa, ko šiaip apie gimnaziją nebūtume sužinoję. Su pelnytu pasididžiavimu apie savo lietuvišką mokyklėlę kalba liuksemburgietės, žurnalo puslapių neaplenkė rašytoja Rūta Mataitytė ir Saulius Pagojus iš Oslo, o taip pat atskiro dėmesio reikalaujantis Daivos Tamošaitytės interviu su rašytoja Birute Jonuškaite. Tačiau… mes norime daugiau atviro balso, juk „Pasaulio lietuvis“ – tai nepriklausomas įvairiose pasaulio šalyse gyvenančių lietuvių balsas. Tai – ko gero, vienintelė ir išskirtinė erdvė, kurioje gali atsiverti įvairios šio balso variacijos. Jį suvokiame kaip veržlų, atvirą, kūrybišką, nepriklausomą ir neįpareigotą atstovauti politiniams ar

ekonominiams interesams. Mūsų, kaip pasaulio lietuvių, *didžioji misija* – užrašyti mūsų istoriją per savo gyvenimo patirtis, profesinius ieškojimus ir klajones, per santykį su kitomis kultūromis. Šis žurnalas – savotiškas lietuvių kultūros nešėjų, gyvenančių už Lietuvos ribų, istorijos metraštis apie tai, kaip mes išliekame pasaulyje per lietuvybę: puoselėjame ją ar laikome po stiklu kaip „sniego burbulą“? Stengiamės išsaugoti lietuvių kalbą, buriamės kartu ar gyvename kitos kultūros energijomis, ir kodėl? Vis dėlto gyvename pasaulyje kaip lietuviai ir mūsų išlikimo keliai – lietuviški. Iš Lietuvos kilę lenkai arba žydai ir kitų tautybių žmonės gyvena pasaulyje, beje, irgi „lietuviškai“. Šitaip suvokiama lietuvybė yra didelis mūsų turtas. Jos dovanos ateina ne tik per tradicijų puoselėjimą ar tarnavimą Lietuvos idėjai, bet ir per santaką, santaiką su kitomis kultūromis ir joms būdingomis gyvensenomis. Lietuvybė atsiskleidžia pačiais įvairiausiais atspalviais, kurių dar nepažįstame, o nepažinta irgi – turtas. Svarbi lietuvybės dalis – *visi* lietuviškai kalbantys žmonės, kurių balsas reikalingas „Pasaulio lietuviui“. Visa tai norisi iškelti švieson, mąstyti save kaip atvirą pasauliui kultūrą, ir tada daug kas taps aiškiau – ir tai, iš kur atėjome, ir tai, kur keliaujame. Lietuviai pasaulyje – tai sykiu Lietuvos valstybės ir respublikos dalis. Gal nebūtinai jos kūnas, gal – tik svajonės, tačiau turinčios neįtikėtiną galią.

Nuoširdžiai,
Dalia Staponkutė

Spausdinta žurnale „Pasaulio lietuvis“,2017 m. 2/554

pasauliolietuvis.lt